

Hírlevél 2013/4.

- **FELHÍVÁS: A NEMZETI DROG FÓKUSZPONT PARTNEREKET KERES**
- **FERTŐZŐ BETEGSÉGEK MEGELŐZÉSE ÉS KONTROLLJA AZ INTRAVÉNÁS SZERHASZNÁLÓK KÖRÉBEN – KÖNYVAJÁNLÓ**
- **WHO SZAKMAI ÚTMUTATÓ AZ INTRAVÉNÁS SZERHASZNÁLÓK KÖRÉBEN VÉGZETT HIV-PREVENCIÓ ÉS KEZELÉS LEFEDETTSÉGÉNEK MEGTERVEZÉSÉHEZ – KÖNYVAJÁNLÓ**
- **GÉPJÁRMŰVEZETÉS KÁBÍTÓSZER, ALKOHOL ÉS GYÓGYSZEREK HATÁSA ALATT – A DRUID PROJEKT EREDMÉNYEI – KÖNYVAJÁNLÓ**
- **FÓKUSZBAN A KÖZÚTI BALESETEK**
- **UPSZ! – ÁPRILISI AKTUALITÁSOK**
- **NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2013**

FELHÍVÁS: A NEMZETI DROG FÓKUSZPONT PARTNEREKET KERES

Továbbra is várjuk olyan szervezetek jelentkezését, amelyek szeretnének bekerülni a kereslet-csökkenő programok európai adatbázisába, az **EDDRA**-ba.

Az EMCDDA az adatbázisba csak olyan programokat fogad be, amelyek **legalább egy éve működnek**, és be tudják mutatni azt, hogy programjuk mennyiben érte el a saját maguk által kitűzött célokat. Minden területről várjuk a jelentkezőket, azaz **prevenációs, ártalomcsökkentő**, illetve a **büntetés-végrehajtásban működő** programok is jelentkezhetnek, de **kezelést** vagy **társadalmi reintegrációt** végző szervezetek előtt is nyitva áll e lehetőség.

Ha egy szervezetnek sikerül bekerülnie az EDDRA adatbázisába, az hasznos a szervezet számára is, mert az elvégzett eredményértékelés **növeli az adott program presztízsét**, hiszen mérhetővé teszi a program hatásosságát – ez pedig segíthet támogatókat, forrásokat szerezni.

Szeretnénk elősegíteni, hogy minél több magyar szervezet szerepeljen az adatbázisban, így **segítséget is nyújtunk a jelentkezők számára**. Hogy minél magasabb színvonalú szaktudás álljon a vállalkozó szervezetek rendelkezésére, a

Nemzeti Drog Fókuszpont együttműködési megállapodást kötött az ELTE Klinikai Pszichológia és Addiktológia Tanszékével, így azok számára, akik vállalják, hogy még ebben az évben elkészítik a bekerüléshez szükséges pályázati anyagot, ahhoz az ország elismert szakemberei nyújtanak szakmai támogatást és tanácsadást.

A részletekkel kapcsolatban bővebb felvilágosítást ad: Csák Róbert <csak.robort@oek.antsz.hu> ■

FERTŐZŐ BETEGSÉGEK MEGELŐZÉSE ÉS KONTROLLJA AZ INTRAVÉNÁS SZERHASZNÁLÓK KÖRÉBEN

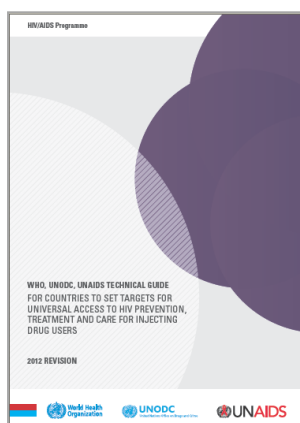
A Nemzeti Drog Fókuszpont gondozásában lefordításra került és megjelent az ECDC és az EMCDDA korábbi közös publikációja: Prevention and control of infectious diseases among people who inject drugs. Az **eredeti angol kiadvány** után most már **magyar nyelven is elérhető útmutató** olyan tudományos bizonyítékokon alapuló jó gyakorlatokat mutat be, melyek segítségével megelőzhető a vírusfertőzések – mindenekelőtt a HIV, és a hepatitis B és C vírusok – terjedése az intravénás szerhasználók körében.

A kiadvány hét olyan kulcsfontosságú beavatkozást ajánl, melyek kombinált alkalmazása hatásos: steril injektáló eszközök biztosítása; védőoltás; addiktológiai kezelés; rendszeres szűrővizsgálatok; fertőző betegségek kezelése; egészségfejlesztés;

személyre szabott szolgáltatások. Az útmutató elsősorban a döntéshozókat célozza meg, azonban hasznos lehet a szerhasználókkal foglalkozó programok vezetőinek is. A részletes útmutatóból készült egy **rövid, nyolcoldalas összefoglaló kiadvány** is.

A magyar nyelvű **útmutató** és az **összefoglaló kiadvány** letölthető a Nemzeti Drog Fókuszpont **honlapjáról**. A nyomtatott kiadvány megrendelhető irodavezetőnkél a <domotor.diana@oek.antsz.hu> e-mail címen. ■

WHO SZAKMAI ÚTMUTATÓ AZ INTRAVÉNÁS SZERHASZNÁLÓK KÖRÉBEN VÉGZETT HIV-PREVENCIÓ ÉS KEZELÉS LEFEDETTSÉGÉNEK MEGTERVEZÉSÉHEZ

Megjelent a WHO szakmai útmutatójának újabb kiadása – a 2009-ben megjelent kiadvány frissített változata –, amely komplex összeállításban mutatja be az intravénás szerhasználók körében végzendő ártalomcsökkentő beavatkozásokat.

A deskriptív bemutatás mellett indikátorokat is meghatároz ahhoz, hogy egy adott országban vagy régióban a szükségletekre szabottan tervezzék meg a szolgáltatások hozzáférhetőségének volumenét. A kiadvány emellett a kiemelt beavatkozások minőségének értékeléséhez is nyújt támpontokat.

A kiadvány a WHO **honlapjáról** tölthető le. ■

GÉPJÁRMŰVEZETÉS KÁBÍTÓSZER, ALKOHOL ÉS GYÓGYSZEREK HATÁSA ALATT – A DRUID PROJEKT EREDMÉNYEI

Az EMCDDA tematikus kiadványban foglalkozik a kábítószer, alkohol és gyógyszerek hatása alatti gépjárművezetéssel, az Európai Unió eddigi legátfogóbb, témában végzett kutatási projektjének bemutatásán keresztül. A DRUID (Kábítószer, alkohol és gyógyszerek hatása alatti gépjárművezetés vezetés, *Driving Under the Influence of Drugs, Alcohol and Medicines*) projekt 18 országban zajlott, az eredményei öt év munkájából születtek, melynek során kísérleti beszámolókat, epidemiológiai tanulmányokat, a szerek klasszifikációit, illetve vezetők rehabilitációját, jogosítványok bevonását és kapcsolódó irányelveket, szakmai szabályozóanyagokat vizsgáltak meg. Összesen közel 50 beszámoló született az eredményekből, amelyek mind kulcsfontosságú információkkal szolgáltak különböző, biztonságosabb közlekedést szolgáló intézkedésekhez.

A vizsgálatban 13 európai ország 50.000 sofőrjétől származó vér- illetve nyálmintát analizáltak, amelyekből 3,5% tartalmazott alkoholt, 1,9% valamilyen illegális szert, 1,4% gyógyszereket, 0,4% kábítószeres illetve gyógyszerek valamilyen keverékét tartalmazta, és ugyanígy 0,4% pedig alkohol és kábítószer vagy gyógyszer keverékét. A vezetéssel kapcsolatos kockázatokra vonatkozó elemzése alapján a sérülés, illetve halálos baleset szempontjából a legnagyobb kockázatot a sofőr magas véralkohol szintje, vagy az alkohol és kábítószer vagy gyógyszer keveréke jelenti. A vizsgálat további eredményeiről bővebben az [EMCDDA oldaláról letölthető](#) kiadványban olvashat. ■

FÓKUSZBAN A KÖZÚTI BALESETEK

2011-ben a Rendőrség 132 közúti baleset gyanújával, miután az előszűrő teszt pozitív során vett vizeletmintát küldött az Országos Toxikológiai Intézetbe további szakértői vizsgálatra, vezetési képessége hátrányosan ható szer szervezetben való jelenléte gyanújával, miután az előszűrő teszt pozitív eredményt adott. A Toxikológiai Intézet a 132 mintából 87 esetben állapított meg pozitivitást.

Kábítószer jelenléte a közúti balesetekből származó vizeletmintákban hatóanyag szerinti bontásban 2011-ben

Hatóanyag	Esetek száma
THC	23
Benzodiazepinek	16
Amfetamin + THC	11
Amfetamin	7
THC + kokain	7
Benzodiazepinek + amfetamin	7
Amfetamin + metamfetamin	3
benzodiazepinek + THC	3
Kokain	2
Morfin (heroin)	2
Mefedron	2
MDMA + MDA	2
Morfin + metadon	1
Morfin (heroin) + THC	1
Összesen	87

Forrás: Országos Toxikológiai Intézet

UPSZ! – ÁPRILISI AKTUALITÁSOK

Riasztás

PMMA: A holland fókuszpont riasztást adott ki ketamin- és MDMA-fogyasztók részére, mivel több MDMA-ként és ketaminként árusított mintában PMMA (para-methoxymethamphetamine, 4-MMA, N-methyl-1-4-(methoxyphenyl)-2-aminopropane) volt detektálható igen nagy tisztaságban (> 80%). A PMMA egy, a fenetilaminok családjába tartozó anyag, mely szerkezetileg a PMA-hoz és a metamfetaminhoz hasonló vegyület. Jellemzően tablettá, jelent esetben por formájában jelent meg a piacon.

A PMMA-val számos haláleset és nem halálos kimenetelű mérgezés hozható összefüggésbe Európában a Korai Jelzőrendszerhez elküldött bejelentések alapján. A hazai lefoglalásokban egyelőre nem jelent meg az anyag.

25I-NBOMe: Újabb riasztás érkezett a 25I-NBOMe kapcsán az osztrák fókuszponttól. A bélyeg formájában, LSD-ként árusított anyagot egy techno partin sikerült begyűjteni egy bevizsgáló program keretében. 25I-NBOMe-vel összefüggő nem halálos kimenetelű mérgezésekről [márciusi hírlevelünkben](#) számoltunk be.

Az Európai Unió tagállamaiban 2013 áprilisában megjelent új anyagok:

- a **szintetikus kannabinoid (5-(2-bromophenyl)-1-pentyl-1H-pyrrol-3-yl)(naphthalen-1-yl)methanone** (JWH-307 bromine analóg), mely azonosításáról Németország tett bejelentést;
- a **szintetikus kannabinoid naphthalen-1-yl(1-pentyl-1H-pyrrol-3-yl)methanone** (JWH-030), mely azonosításáról Németország tett bejelentést;
- a **szintetikus kannabinoid naphthalen-1-yl(1-pentyl-5-phenyl-1H-pyrrol-3-yl)methanone** (JWH-145), mely azonosításáról Németország tett bejelentést;
- a **szintetikus kannabinoid (1-heptyl-1H-indol-3-yl)(2,2,3,3-tetramethylcyclopropyl)-methanone** (UR-144 heptyl származék), mely azonosításáról Svédország tett bejelentést;
- a **methyl-2-(3,4-dichlorophenyl)-2-[piperidin-2-yl]acetate** (3,4-dichloromethylphenidate), mely azonosításáról Svédország tett bejelentést;
- a **szintetikus kannabinoid [3-(3-carbamoylphenyl)phenyl] N-cyclohexylcarbamate** (URB-597) mely azonosításáról Lengyelország tett bejelentést;
- a fenetilaminok családjába tartozó **2-(2,5-dimethoxyphenyl)-N-(2-methoxybenzyl)ethanamine** (25H-NBOMe) mely azonosításáról Svédország tett bejelentést.

Forrás: A Korai Jelzőrendszer hálózatába a [Tanács 2005/387/IB határozata](#) alapján érkező bejelentések. ■

NEMZETKÖZI ESEMÉNYAJÁNLÓ 2013

Időpont	Szervező	Cím	Helyszín	Információ
május				
7-10.	Global Addiction Association	7th Global Addiction Conference	Pisa, Olaszország	http://www.globaladdiction.org/
7.	MAT, MADRISZ, ÁSZ, MADÁSZ	Civil fórum	Budapest	http://www.madasz.hu/bemutat.php?ki=105
9.	MTA TK Szociológiai Intézet	A fiatalok szerfogyasztási, bűnelkövetői és erőszakos viselkedése – a prevenció helyzete és lehetőségei - műhelykonferencia	Budapest	http://www.socio.mta.hu/dynamic/fiatalokszerfogyasztasimeghivo.pdf
június				
9–12.	Harm Reduction International (korábban: IHRA)	Harm Reduction 2013: HRI's 23rd International Conference	Vilnius. Litvánia	http://www.ihra.net/conference
17–18.	European University Institute	International Symposium 'Drug Control Policy: The European Perspective'	Firenze, Olaszország	http://www.eui.eu/SeminarsAndEvents/Indexed.aspx?eventid=85451
26.	Kábítószer-ellenes Világnap International Day against Drug Abuse and Illicit Trafficking			
27-28.	EMCDDA	EWS meeting and 3rd International Forum on New Drugs	Lisszabon, Portugália	Beszámoló a júliusi hírlevelünkben
július				
1–12.	EMCDDA és ISCTE	Summer school on illicit drugs Europe	Lisszabon, Portugália	http://home.emcdda.europa.eu/events/summerschool2013